

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiéză.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Atragem atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit cu ultima Decemvre 1878 a'și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârția cu espedarea foiei*). Acei on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârzie, pentru ca editura să se poată orienta cu tipariul esemplarelor.

Prenumeratiune nouă la „Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1879 cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaii.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumărătorului, al comunci unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Editura „Telegrafului Român”
în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Bilanț politic.

II.

Absolutismul, cu toate defectele și bunătățile lui, cădută patria, în înțelese mai strins și mai larg, prin diploma din 1860, se afla înaintea restaurațiunii politice. Întrebuițăm terminul „restaurațiune”, pentru că așa se dăcea pe atunci și pentrucă în faptă intru cât privea administrațiunea politică și a justiției, o vedem restaurată în formele antemarțiale. Au înviat cancelariile aulice, guvernele, comitatele, districtele, scaunele, tablele re-

gesci, universitatea săsască și cu un cuvânt jurisdicțiunile ce fusese înainte de 1848.

Este interesant periodul, ce se începuse acum. El pentru Români corespunde și naturii omenesci. După o iarnă îndelungată politică, Români, în primăvara cea dintăiu a vieții lor politice, la 1848, au fost intrat, cu puțină esperiență politică, dar cu vigoarea tinerității, în luptele marțiale. — Români își vor aduce încă mult timp cu jale, dar și cu satisfăcțiune și mândria justă aminte de perderea celor 40,000 de jertfe.

După ce a trecut și scurtul period absolutistic, care încât ne privește l'am putea cualifica de un scurt supplement al iernei politice, Români ni se înfățișază într'un stadiu mai înaintat în maturitatea lor politică. Timpul acesta vine la Români cu pretenșiunea de a pune în luptă luptători politici cu mintea, cu puterea cuvântului și a condeiului. Români, cari la 1848—9 nu s'au sfiit de gura tunurilor și a pusci, de ascuțitul sabiei, a suliței și a baionetei, nu se dau înderept când sînt provocați a sta la masa verde și a se apăra cu cuvântul și cu condeiul. Mai mult. Români în fața evenimentelor, ce aveau să urmeze, dărimă părțile despărțitoriu confesional cei despărțise preste un secul și jumătate și cu solemnitate îndroduc în protocolul ședinței prime a congresului la p. 5 cuvintele: „afurisit va fi acel „Român, care va mai încerca a stri- care astă legătură trățească.”

Sfârșitul anului 1860 și începutul anului 1861 erau ca toate timpurile când un trecut și-a terminat rolul și prezentul încă n'a ajuns la o statornicie; când părerile cele mai feliurite din toate părțile tot așa de feliurite joacă rolul de căpetenie în viața politică. Magiarii sînt inșiși cuprinși de o febre mare, dară în hyperzelul lor pentru constituțiune îndată ved porniri suspecte în toate mișcările ne-

vinovate afară de naționalitatea lor. Chiar și ceea ce se întâmpla cu scirea autorităților legale nu le era binevenit, dacă privea mai ales pe Români. Așa d. e. nu le fu binevenită apărarea energică a naționalității române din partea eppului A. Șaguna în senatul imperial înmulțit din 1860; nu le plăcu, că Românilor ardeleni li s'a conces a ține o conferință națională și mai puțin le-a plăcut, că Români s'au intrunit într'un congres național în 1 Ianuarie 1861.

Magiarii încă nu pusese piciorul nici pe pragul constituțiunei, care era destinată de diploma monarhului să deschidă porțile sale pentru toți cetățenii de o potrivă, și începură a arăta tendențe de ași revindeca numai lor dreptul reîntrării în constituțiune, ca în domeniul lor exclusiv; pe când pe celelalte naționalități le considerau de pe atunci ca pre nisce cenușotce minorene, cari să fie indestulite cu libertatea individuală, va să dăcă, cu fărimiturile ce avea să cadă din masa domnilor. Ei nici acum, după o crudă esperiență nu înțelegeau spiritul timpului, de care era pătursă societatea din toate părțile lunei civilizate: că statul, cu atât mai puțin o unică naționalitate în stat, nu mai poate fi tutorul poporului ci al activității sale. Ei nu înțelegeau că statul modern, pe cât numai se poate, trebuie să întrevină pentru toți invetând, ajutând și împintinând delăturarea ori cărei pedeci, care se o pună desvoltării și prosperării cetățenilor în special și totalității acestora în genere. Ei nu înțelegeau că numai sub egida libertății politice poate prospera adevărata libertate individuală sau personală.

Români, cu toate aceste și pe lângă toată ploaia de insinuări feliurite, a căror refren era și atunci ca și mai târziu, Daco-România, erau conduși de un spirit conciliatoriu. Conferință națională era foarte modestă dară resolut în pretensiunile sale, a pre-

tins o lege electorală dreaptă pentru toți locuitorii patriei, înse cu o însuflețire deamă de situațiuni momentuoase. La finea protocolului ședinței a III a conferinței găsim energicele cuvinte, prin care unul dintre presiidenții aceleia, recomandă Românilor tărie de caracter și bărbăție neînfrântă, că „dacă Românul va păta caracterul seu național român, atunci Românul nu mai e Român.” Tot așa era și spiritul precumpăntoriu al publiciștilor români.

Spre a pune în vedere ce spirit conciliatoriu domnia în timpul din cestiune între Români, nu vom recurge la celebritățile politice, cari s'au distins totdeauna prin cumpăt și moderațiune, ci ne vom folosi de două specimene ce le găsim publicate pe atunci în foile noastre. Unul este destinat pentru „Pesti Naplo” și poate publicat și acolo; altul publicat numai în foaia noastră, ca o refrângere a insinuărilor de care gemeau pe atunci foile ungueresci și adegă, că Români ar fi „reacționari”

Îată ce scria Dr. At. Marienescu pe atunci la adresa lui „P. Naplo:

„Dle baroane!) Am cetit cu atențiune articolul din „Pesti Naplo” și cu deosebită simații articuli începători ai Dtale, cari se referau la cauzele din lăuntru ale patriei. Articolul din 1 Ian. n. e acela, ce primindul de o gratulațiune la anul nou, adresată cătră celelalte naționalități ale patriei, — eu ca un fiu român al patriei, cuprins de bucurie voiesc așirăspunde cu sinceritate. —

„Eu dăc, sinceritate! pentru că între fiii patriei, numai acesta este frâmbia ce i ține duraver laolaltă și i formează un corp mare; căci acesta e tătăria, ce consolidă și înalță o patrie. Fără ea toată țara e slabă și în sine și în contra unui patrioții adevărați, carele n'ar voi să-și vadă patria, solidă și mare?”

„Așa sciū, că în Ungaria și anume în țerile ce se țin de corona Ungariei, sînt

*) Sig. Kemény, redactorul lui „Pesti Naplo.”

FOIȚA.

Sân-Văstiiul lui Nonu diplașul.

(Urmare.)

Până noaptea târziu degetele lui Nonu nu mai avură hodină. Când era să se despartă, și să se umple posunarele Nonului de sfanți, de colaci și cărnuri, unul din feciori oprî pe tovarășii săi dăcând: stați mă să ne mai dăcă Nonu una. „Ce să ne mai dăcă.” — O dăcălă care n'are păreche în lume — îi dăcă cânteca lui Păunaș.

„S'auđim cânteca lui Păunaș” strigară feciorii și se făcură roată pe lângă Nonu. Iar Nonu se îngălbenî și amuți.

„S'auđim, s'auđim” strigară feciorii de nou.

„Nu pot dragii moșului, lăsați-me în pace, că pic de pe picioare.”

— „Te ținem noi” fu respunsul.

„V'am spus odată că nu pot, de m'ați ținé chiar pe palmele voastre.”

„Dar dacă ț'om plăți bine?” întrebă unul dintre ei.

„De m'ați cumpăni cu aur, și tot nu cânt.”

„Mă că lăudăros i Țiganul. Hai să'l cercăm.” Și dăcând aceasta vorbitorul luă căciula a mână și dăse: Flăcăi, dacă vreți să auđiți o cântecă, carea să ve topească inima de jale și să ve facă să săriți de 7 coți de veselie, o cântecă — auđiți-me — cum nu s'a mai pomenit de când s'a pomenit Țigan pe lume: haideți să i plătim Nonului, că cu sila sciți voi, nu l'aduci la cale. Eu dau un sfanț.”

Dăcând acestea flăcăul scoase sfanțul și l'aruncă în căciulă, și îndemnă pe soții săi să pună și ei, care cât va vrea, că nu vor uita căte dăle vor trăi.

Flăcăii, îndemnați de dorul de a auđi minunata cântecă, și mai mult de puterea vinului, aruncă pe întrecute, care cât îi dă mintea și mâna darnică, până se stringe o sumă pentru carea Nonu ar fi cântat bucuros 3 dăle și 3 nopți.

„Acum sciū că i cânta Nonule” dăse colectorul, scuturând căciula, sunând banii și arătându-i

Lui Nonu i dă gura apă la vederea acestor bănișori.

Cu lacrimile în ochi, Nonu dăce

cătră flăcăi: „Dragii moșului, fiți așa de mihoși, pe cât sînteți și de buni și voioși, și nu poftiți să mi se sfărșască dălele înaintea voastră. Nu pot cânta cânteca lui Păunaș.”

„Pentru ce?” întrebă deodată mai multe glasuri.

„Pentrucă e legată de un mare pecat, ce mă roade ici la inimă.”

„Ce pecat?”

„Vi'l spun, dacă-mi dați făgăduințe, că nu veți mai stărui ca să ve cântă cântarea lui Păunaș.”

„S'auđim, s'auđim!”

Și Nonu, lăutariul cel bun de gură, încep să facă istoria lui Păunaș, a spânduraturii seu prietin.

„Era odată o iarnă grea, vor fi acum 5 ani. Eu veniam noaptea din satul vecin. Între hotară o dihanie, un lup cât un vițel, imi ține calca. Eu dau să l'incungiu, el mi se pune în drum. Nu mă lasă să merg înainte, ci cum se vede avea de gând să se înhațe de mine. Vedënd aceasta, am luat dipla și am tras cu arcul cum am sciut eu mai frumos, fiindcă auđisem că lupul se sparie de diplă și fuge. Dar de unde să fugă lupul dra-

cului, el aștepta să-mi isprăvesc dăcala, ca să se apuce de mine. Și mă și mânca, auđiți dragii mei, mă și mânca, de nu pica ca din senin, un voinic, Doamne, cum să-ți mai vadă doi ochi. Cât ce ajunse voinicul, cu o singură lovitură culcă pe lup la pământ, și-mi scăpă dălele. Voinicul era Păunaș, un voinic, de socoteai că i făt frumos din poveste.

„Minte Țiganu!” strigă un glas.

„Cine cetează să dăcă că eu mint?” strigă Nonu rēstit.

„A fost un om ghib și stricat de versat. Eu l'am vedut când l'au spândurat!” fu rēspunsul.

„Apoi ai avut orbu găinilor când l'ai vedut” dăse Nonu cu hotărare. „Păunaș n'a fost nici ghib, nici stricat de versat. El a fost cum fi omul mai voinic și mai frumos.

„Taci din gură, cioară! că eu l'am vedut, sciū bine cum a fost și cine a fost. El a fost un hoț primejdios, a jăfuit și omorît oameni.

— „Ba n'a omorît pe nime, jur în sfânta vanghelie.

— „Ba a omorît, că eu i-am au-

popoare de elemente diferite, cât concentrate la același interes, cât și împrăștiate și cu interes deosebit

„Constituțiunile țărilor, ce se țin de coroana Ungariei, acele sminte avea, că numai unele clase ale popoarelor deosebite erau interesate și numai aceste clase aveau interes comun; până ce popoarele tot prin acele constituțiuni erau împinse dela interesul comun și dela centru, — și de jertfia sângele pentru constituțiuni, prin aceste încă nu fură apărute. — Așa, firesce că patria încă nu a avut unitate . . . — Să câștigăm popoarele ca popoarele, un interes comun și patria va fi fericită și mare.“

Să vedem acum și cum se combătă „reacționarișmul“ atribuit Românilor:

„... Încât se poate aplica termenul acesta („reacționari“) la națiunea română? Să nu încep nici dela Adam nici dela descălecarea fraților Magiari în locurile aceste, nici să percurgem toate nefericirile popoarelor din locurile aceste dimpreună cu a poporului magiar, provenitoare foarte de multe ori din nebune calculele instituțiuni eșite de sub cei ce să îngrijeau mai mult cum să se susțină pe tron, ci învinuind sau mai bine aruncând vina în spatele seculilor și spiritului timpului de pe atunci să ținim ochirea noastră asupra seculului luminei și umanității, și să ne convingem de am fost și sântem reacționari? Frații Magiari după ce au cercat mai cu samă de la 1437 încoace toate, ca să ne stingă și nu au putut, au auzit la 1848 de libertate, dar nu i-au studiat bine caracterul, ca să-i afle toate apertinențele, dintre care cea mai puternică e naționalitatea, nici au știut apoi ce să facă cu ea. Au părăsit materialismul și s'au făcut mai ideali, însă cu mult mai înfiorători decât mai înainte, pentru că cu ideea cea sântă a libertății, ca cu un mijloc au eugetat a ne răpi acum și naționalitatea, a cel factor, carele singur a fost în stare a nu concede, să fim sterși din cartea vieții... Spună dlor, de află aci reacțiune?“

După preambulul acesta în conferința națională, Români în 30 și 31 Ianuariu 1861 au trebuit să stea față în față cu vecii lor adversari în conferința regnicolară din Alba-Iulia.

Pentru a încungiura o descriere pe lung și pe larg ne țermurim a reîmprospăta în memoria cetitorilor patrioticele și înțeleptele cuvinte ale membrului acelei conferințe Andrei u bar. de Șaguna. Prin reproducțiunea aceasta ajungem, pe lângă scopul de a vedé țaria spiritului ce domnia atunci între Români și stadiul, în care era atunci viața constituțională din patrie.

„Nația română“, dicea A. bar. Șaguna, e ca și celelalte din țară, năzuiesce cătră libertate și luminare. Năzuiala aceasta nu este productul unui moment, ci este urmarea unei convingeri morale, care fie-care ro-

mân a învățat-o din viața sa socială de toate zilele.

„Nația română înțelege sub libertate starea cea normală a patriei sale constituționale, care să-i asigure viața, cinstea și averea ei; iar sub luminare înțelege folosirea darului vieții constituționale basate pe egala îndreptățire cu privire la religia și naționalitatea sa, și la cultura și întrebuintărea limbei sale naționale.

„Năzuiala aceasta a nației române precât zace în firea și lipsa ei, pe atâtea este deșteptată întrânsa prin năzuiala celorlalte nații din țară, cari încă nu doresc alta decât a se susține în libertatea și luminarea ei, de carea s'au folosit până acum. Deci vârfurile cel mai înalt al năzuielei nației române este a ajunge la acea stare de libertate și luminare, la care celelalte nații au fost ajuns și mai înainte.“

Aci Episcopul de atunci, Șaguna, face o tranzițiune în care țiice, că vede un lucru ddeesc, în aceeași năzuială și din partea celorlalte nații din patrie și apoi continuă:

„De aceea să nu ne spăriem căci vedem între membrii conferinței opinii diferite. Trebuie să scim caracterul acestor opinii diferite. Caracterul lor nu este anti-patriotic, nu este anticonstituțional, nu este vrăjmășesc, ci este un resunet al convingerei proprii spre binele patriei constituționale. De aceea opiniile aceste diferite nu vatâmă năzuiala națiilor, nu slăbesc ajungerea lor la ținta dorită, nici primejduesc paladiul patriei, constituțiunea.“

Vorbind mai departe despre fe-liuritele limbi și asemănândule cu serbătoarea creștină de Rosalii țiice:

Așa dară diferența limbilor din această conferință este resunetul frățietății națiilor din țară, este caracterul cel de frunte al patriei noastre constituționale, carea, ca o maică bună îmbrăcișază cu asemenea iubire și căldură pre toți fiii săi; este factorul cel puternic pentru adevărarea maturității națiilor din țară; este factorul acela care garantează pacea și mulțămirea obstescă și pune stavilă la ori ce iregularitate“

Ar fi o mulțămire pentru noi și pentru publicul cetitoriu, când ne-ar permite coloanele unei foi ca să fim și mai largițioși cu citatele din acele timpuri, cu deosebire din tot așa de însemnata cuvântare a metropolitului Ales. Sterea Șuluț, apoi din cuvântările lui Aldulean, Bran de Lemeni, Paul Dunca s. a. pentru a ilustra și mai mult tabloul timpului de atunci și tot odată pentru a da o mai esactă samă despre zelul național și energia politică a Românilor, îndată după căderea absolutismului.

În Ungaria propriă Români încă nu avură ocaziune a se lupta concentrați ca cei din Ardeal, dară să luptau bărbătesce. Lor le era rezervat tere-

nul în dieta, care s'a deschis în 6 Aprilie anul 1861. Cumcă și între dênșii domnia aceeași însuflețire pentru cauza națională o vom vedea mai târđiu. Ca o caracteristică viă despre simțemintele ce domniau pe acel timp între Români ungureni ne servesece o întemplantare altcum scoasă din viața privată a fraților de preste dealul mare, o întemplantare din țilele cele dintăiu după deschiderea dietei. Fericitul Gojdu, ca comite suprem al Carașului, membru al casei magnaților, întrunind la masa sa deputați și alți bărbați români, cu ocaziunea unui toast a țiis între altele: „Îmi pare bine d-lor, că am onoare a vedé la masa mea 4 deputați români, nici o dietă n'a fost așa de importantă pentru noi ca asta de acum, nici când n'au avut bărbații nostri ocaziune a și dovedi caracterul, zelul său național atât înaintea națiunei cât și a Europei, ca la dieta aceasta. Dea ceriul ca numele d-voastră să fie scris cu litere de aur în istoria Românilor!“ Și pentru completarea caracteristicii adaugem, că Gojdu înainte multura pe atunci nu trecea de cel mai bun Român; firesce că aceasta era o judecată neintemeiată, după cum s'a și dovedit cu prisos mai în urmă.

Revista politică.

Sibiu, în 3 Ianuarie.

Ministrii unguresci prepară pentru camerele din Budapesta unele proiecte de lege, cari fiind acceptate, vor apăsa greu asupra populațiunei. În prima linie amintim de proiectul de lege despre instrucțiunea obligatorie a limbei magiare în scoalele populare. „Pester Korrespondenz“ publică textul acestui proiect, noi vorbind încă despre acest proiect în Nr. 150 al „Tel. rom.“ vom reveni acum la alt loc mai îndetaiat asupra acestei măsuri de magiarisare. — Un alt proiect de lege, pentru încortelarea militară va recere aruncuri noué de contribuție. Frumoase prospecte în viitoriu! Datorii și împrumuturi fără sfârșit pe de o parte, magiarisare și urcarea contribuției pe de altă parte.

În Viena s'a constituit așa numitul „consiliu de mareșali“, care are a examina esperiențele făcute în resbelul din urmă în contra insurgenților. De odată cu constituirea acestui consiliu se ivesc de nou faimele despre ocuparea districtului Novi-Bazar. Posibilitatea nu este eschisă, că în acel consiliu în legătură cu esperiențele din trecut să se discute și asupra viitoriului. Convențiunea, despre care să vorbea că are să se închee între Austro-Ungaria și Turcia

cu privire la ocuparea districtului Novi-Buzar nu s'a încheat până acum din contră chiar oficioasele ne spun, că discuțiunile diplomatice în aceasta cestiune s'a sistat deocamdată Contele Andrassy s'a exprimat, că mai întâiu trebuie districtul ocupat și apoi să se închee convențiune. Ori cum va fi, dar primăvara viitoare ne va aduce la toată întemplantarea o noué acțiune militară.

Ce dimensiuni va lua această acțiune va atârna dela multe împregiurări, mai ales însă dela rigorositatea, cu care se va respecta stipulațiunile tractatului dela Berlin. Comisiunea rumelică ar trebui acum conform tractatului, să se disoalve; însă ea nu și a terminat lucrările. Poarta a și cerut dela puteri prelungirea mandatului pentru comisiune. Pe basa acestei prelungiri Rusia nu și va retrage trupele din Bulgaria și Rumelia resăriteană. Dacă va merge tot așa cu tractatul dela Berlin la primăvara nu mai rămănea nimic din el.

Bismarck regularisează întrăcea Germania. El va așterne camerei un proiect de lege, pentru pedepsirea deputaților. Acest proiect este unic în felul său, fiind că restringe în mod însemnat parlamentarismul. Fie-care minoritate va trebui să și ea sama, ce va vorbi în cameră, pentru a nu cădea sub pedeapsă foarte aspră.

Republica francesă se bucură acum de învingerea la alegerea senatorilor. Camera a ales pe d. Grevy de president.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Sibiu, 2 Ianuarie. (Din comitetul administrativ al comitatului Sibiu). În ședința, ce comitetul administrativ al comitatului nostru a ținut la sfârșitul unei trecute s'au pertractat rapoartele lunare și semestrale ale diferiților referenți speciali, apoi și alte cestiuni. S'au ales mai departe două comisiuni: una disciplinară și alta în afaceri orfanale. În ce dintăiu s'au ales Dr. Bruckner, Dr. Nemeș, directorul postal Follert și coducătorul oficiului lucrărilor publice Wawrek ca membri, și Dr. Conradt și Dr. Arz ca suplenți; în a doua comisie s'au ales de membri Victor Sill și Dr. Nemeș, iar Iosif Mõferdt de suplent; din partea comitetului suprem s'a denumit în această comisiune Martin Schuster și inspectorul de dare Galyosi ca membri și E. A. Bielz ca suplent.

Vice-comitele împărtășesc că, la esamenul de notar s'ar fi însinuat 9 inși, dintre cari 7 au fost aprobați, iar 2 respinși. Diferitis s'ar fi stins în Slimnic; din 111 îmbolnăviți ar fi murit 77 și numai 34 s'ar fi însănătoșat. În Sebeșul săsesc încă s'ar fi ivit diferitis, dar nu în mod așa epidemic ca în Slimnic, căci numai 13 au fost cuprinși de acea boală, dintre cari 7 au reposat și 6 s'au însănătoșat. În locul fostului vice-notar și actualului deputat dietal Frideric Schreiber comitele suprem a substituit pe directorul de cancelarie de până aci Alesandru Szóts și în locul acestuia pe Otto Herbert ca director de cancelarie.

Cu privire la asentarea recrutiților din anul trecut raportul constată că, și în anul expirat mulți din cei chemați au absentat. Astfel din 3349 chemați la servițiul militar s'au infătoșat 2292, iar 1057 nu și-au împlinit datorița a veni la asentare.

În decursul anului trecut comitatul nostru a fost bântuit de o mare calamitate: pesta bovină, ce s'a escat în Șelimbër Din 1066 capete de vite au rămas numai 395. Cu toate aceste raportul constată o încurgere mulțămitoare a dărilor în acest comitat. Prin crearea unui statut pentru clădirea drumurilor, aceste pe viitor se vor pute ținé în bună stare de aci încolo

đit judecata când l'au spândurat. Am fost față când l'au pus în furci.“

— „Dacă țiici de acestea, trebuie că sau ai fost surd, sau apoi numai ai visat.“

— „Auđi, Țiganul, cum se obraznicesce!“ strigă flecăul ridicând din pumni.“

„Taci mă!“ țiice vătavul răstit, „lasă pe Nonu să ne spună ce are de spus. Spune Nonule, să vedem de ce nu vrei să cânti cantea lui Păunaș.“

„Cel care m'a scăpat de lup,“ luă Nonu vorba, a fost Păunaș, pe care până atunci nu'l vedusem. El m'a luat cu sine, mi-a dat de mâncat și de beut. Și, Doamne, multe țile bune am petrecut cu el. Eu îi căutam, el juca; aorea cântam amendoi, că avea un glas ca de trîmbiță. O cântecă însă era cantea lui, pe carea o făcuse el, și pe care trebuia să i-o cânt de câte ori ne petreceam la olaltă. Odată mi-a țiis: „Nonule frate,“ că eram ca frații, „de s'a întempla să mor eu înaintea ta, tu să-mi cânti cantea la moartea mea. Te făgăduiesci?“ „Să n'am parte de sufletul meu!“ i-am răspuns eu.

Și nu s'a mânat mult, când am auđit că Păunaș este închis, iar după aceea că l'ar fi spândurat pentru fapte rele — măcar eu pot jura în sânta vangeliie, că Păunaș nu era om rău, nu făcea rele, n'a omorit pe nime. Sciu, că l'au spândurat fără vină săracu. El a murit seracu, și eu nu m'am dus să-i cânt cantea, mi-am călcat jurământul și mi-am vëndut sufletul. De acea m'am jurat strajnic, că nu voi mai cânta cantea lui, și de acea nu pot să v'o cânt, măcar de m'ați omori!“

Ce era să facă flecăii, după această hotărîre a Nonului, decât să'l lase în pace. Dar ce să facă cu banii? cine scie care cât a pus în căciulă, ca să i dee îndărăpt.

Gâlceava e gata. Însă Iancu, care scia ce scia, și făcuse mereu semne lui Nonu, pre când acesta spunea de petrecerile lui cu Păunaș, Iancu sciu să i împace. El le țiice:

„Vorba multă i s'ărăcie. Iar cearta e o rușine și pentru mine și și pentru voi. Ascultați de mine, că eu sciu să fac pace. Cu împărțirea banilor nu puteți eși la cale. Ei au fost hotărîți pentru bietul Nonu. Dați i lui, că v'e

va cânta când veți pofti, și cu aceasta v'e scăpați de gâlceavă.“

Ce bine e, când ospetariul e om cu minte, că încungiură certele dintre oaspeți. Așa a fost și aci. Vorba cea înțeleaptă a Iancului s'a prins și căciula se resturnă în posunariul bêtărului Nonu, căruia îi ridea inima.

Împrăștiindu-se flăcăii, Iancu, care tocmai pentru că scia ce scia, umplu straița lui Nonu de colaci și cărnuri. Iar acesta, mai cerénd o bucățiică de rânceđală, se porni cătră casă, încarcăt de merinde și cu capul plin de gânduri.

Cum mergea cătră bordeiul său bêtărul Nonu diplașul, se oprea adese ori pe loc și ținea judecată cu sine însuși despre „seracu Păunaș.“ În mîntea lui nu încăpea gândul, că Păunaș să fi fost un făcător de rele, și se ciudea cumplit pentru vorbele cele defăimătoare ce le auđise, că adevă Păunaș ar fi fost ghibos. El cunoscea pe Păunaș așa de bine. Să'l fi împins pecatul pe Păunaș să facă rele, ori să fi murit el nevinovat și încă fără ca Nonu să i cântat cantea?

(Va urma).

și rețeaua căilor se va pute întregi și perfecționa tot mai mult.

Președintele oficiului orfanal raportează că, de present în comitatul nostru s'ar afla 10,804 orfani și 351 norași. În anul trecut afandei șefi oficiului orfanal au sporit la număr într'un mod considerabil. De aceea la propunerea fiscalului comitatens Gollner după o desbatere mai lungă se hotărăse a stăruia la ministeriu pentru înmulțirea personalului de concept prin crearea unui nou post de vice-notar.

Cu privire la raportul magistratului din Sas-Sebeș în afaceri orfanale se hotărăse, ca o comisiune de doi membri să se informeze de ocazie despre instituția oficiului orfanal din Sas-Sebeș și a raporta apoi la acest comitet administrativ.

Din raportul directorului postal se vede că, în Rășinari se întemeiază un oficiu postal.

Un extras din raportul inspectorului școlar îl aducem la alt loc al numărului de față.

Instrucțiunea publică în comitatul Sibiiu în anul 1878.

Din raportul inspectoratului școlastic reg. ung. al comitatului Sibiiu prezentat comitatului admnistrativ estreatem următoarele date interesante, ce în deosebi nouă Românilor ne aduce oare-care mulțămire.

Pe teritoriul comitatului Sibiiu (5268 mile pătr.; 145,523 locuitori) se află în 2 orașe și 6 preture:

1. Copii de obligați la cercetarea scoalei la o altă 20,563. În asemănare cu 20,004 copii din anul trecut, se arată o înmulțire cu 559 scolari.

N'au mers în nici o școală 4670 copii. Alăturând acest număr la cel din anul trecut (5119) rezultă o îmbunătățire îmbucurătoare în comitatul nostru.

2. După religione sunt din cei 16,876 ce în realitate cercetează scoalele populare: a) rom.-catol. 1200 sau 8%, b) greco-catol. 861 sau 5%, c) greco-orient. 8770 sau 52%, d) evang. A. C. 5788 sau 34%, e) ev. ref. 114 sau 1%, f) Unitari 4 sau 0%, g) mosaici 39 sau 0%.

3. După naționalitate au fost dintre cei 16,876 copii, ce în adevăr cercetează școala: a) Magiari 469 sau 3%, b) Nemți 6726 sau 40%, c) Români 9626 sau 57%, d) de altă naționalitate 55 sau 0%.

4. De oare-ce astăzi există în comitatul Sibiiu 150 școli populare, se arată față cu 152 școli populare din anul școlastic trecut o împușinare cu 2 școli, ceea ce se esplică prin încetarea totală a școlii populare israelite din Sibiiu și a celei greco-catoalice din Glimboaca

5. După caracterul lor se află între cele 150 școli populare existente: 1 școala elementară de stat, și școli populare: 7 rom.-catol., 40 evang. A. C., 17 greco-catol., 79 greco-orientale, 4 școli grănițeresci, 2 școli industriale.

6. După limba de instrucție au fost între cele 150 școli populare: 3 magiare, 2 magiario-nemțesci, 1 magiario-nemț.-românească, 43 nemțesci, 2 nemțesci-românești și 99 românești.

7. În anul școlastic 1877/1878 au funcționat la școlile populare ale comitatului nostru cu totul 334 învățători. La 16,876 copii cercetători se vin prin urmare 50 școlari pe tot învățătorul.

8. Venitul celor 150 școli populare din comitatul nostru a fost în anul școlastic 1877/8 cu totul 106,959 fl. consistând din 82,121 fl. bani gata și 24,838 fl. naturalii socotite în vaoare de bani.

9. Cheltuelile școlilor au fost cu totul 106,959 fl. Veniturile și cheltuelile din anul școlastic 1877/8 conglăuesc aproape pe deplin cu cele din anul școlastic premergător. Va să dăcă cu toate necăsurile materiale, se bătuesc și pe acest comitat: jertfele aduse într'u spriginirea și ajutorarea școlilor în anul decurs nu s'au micșorat.

Unde dai, și unde creapă ! ?

(Sfârșit).

Ad 5. „Ore cum se intempla, că deintre sutele de studenți câți au absolvit în Blasiu, și seau dusu spre „continuarea studiiloru pre la academiile, universitati, și chiar și în institutul pedagogico-teologicu din Sibiiu, înca nu s'au aflatu nece-unulu până la D-Ta, care se se fia plansu, că cunosciintele lui suntu prea marșginite din caus'a debilitatei profesurului...? Numai doue suntu aci cu putintia: séu d-lu Simionasiu nu a spusu adevêrul candu a scrisu în „Telegrafu, séu a fostu cumu amu dicea, „astutu, vicleanu, care a sciutu însiela pe profesori, ca se capete eminentia „fôra a'si bate capulu cu studiulu.“ Apoi adauge cu patosul obicinuit: „Alegeți d-le Simionasiu! pre care te place.“

Aceea că n'aric și se va fi plâns nimeni în cârnică, poate fi adevêrat. Nu și va fi luat osteneala să facă pe domni din Blaj atenți la defectele din acel gimnasiu, ca să le delătore. Dar că s'au plâns pe cale privată, deși poate nu chiar d-lui „Blasiu“ de-a dreptu, Simionasiu poate servi cu dovedit. Ce s'ar alege însă când s'ar dovedi că însuși d-l „Blasiu“ a fost odată unul din cei ce se plâng ?!

Dar d-l Blasiu nu este mulțumit cu aceasta. D-sa perđându-și cumpetul mai și insultă pe profesorii din Blaj, cari nu i-au greșit nimic prin „Suvenirile...“ lui „Simionasiu.“ D-sa admite că acei profesori să fi fost așa de nêtarî, ca un gimnast viclean să-i poată trage pe sfoară în timp de 8 ani (!!) făcându-i ca să-i dee eminenții, fără ca „Simionasiu“ să și bată capul cu cartea.

Sau că d-l „Blasiu“ n'a sciut ce scrie, sau, ce nu-mi vine să cred, a avut „pic“ pe foștii profesori ai lui „Simionasiu“, și a folosit ocaziunea spre a le sterge una.

„Alegeți d-le „Blasiu“ ! pre care-ți place.“!

Consciu de nedreptatea, ce d-l „Blasiu“ face lui „Simionasiu“, d-l „Blasiu“ cearcă a-și întemeia cearta confesională prin întrebarea:

6. „Dacă D-Ta ai cuteza să negi, „că prin pamfletulu D-Tale ai avut de scopu discreditarea gimnasiului „nostru, atunci te întreb: de ce nu ai facutu nece o amintire și de curioșele examene din religiunea ortodoxa facute cand erai în Blasiu pre „la parochul din Lupu...“ Iar la sfârșitul întrebărilor d-l „Blasiu“ face pe moralisătoriu, scriind: „In „urma-ti aducu aminte d-le „Simionasiu“, ca ai petrecut 8 ani în Blasiu, și ai fost imbraciatu de profesorii „în cari acum arunci cu tină, de si „gur cu iubire, ma ai fost și ajutoru, precum bene scii... Aduți aminte de colegii D-Tale, ... pre cari „pre toti i-ai vatematu cu aceea ce ai „scris în „Telegrafulu Romanu“, de si „pônte nu ai vrutu (?); in urma adu-ti „aminte că e bine a vatematu pre „altulu care-lu eunosci din copilaria, „și cu care ai petrecutu multe dile „bune, numai pentru aceea, pentru că „se faci placere la unu alu treilea, si „atunci deca mai ai în ânima D-Tale „unu simtu noble, decă sufletulu D-Tale suntu mai simte vre-o bucuria, candu-ti „revoci in memoria dilele bune si rele „din viétia de 8 ani de la Blasiu, de „siguru-ti va pareu reu de ceea ce ai

„scrisu și batendu-ti peptul te vei în-tôrce.“

Fiind că moralul este forța d-lui „Blasiu“, să-i fie permise lui „Simionasiu“ câte-va cuvinte asupra părții moralisatorice ci a institutului din Blaj, a făcut pe „Simionasiu“ să vorbească sincer, să nu acopere defectele, ci să le arete spre a se delătura.

Că „Simionasiu“ a fost îmbrățișat cu iubire, a spus'o însuși, și scie să respăluească iubirea cu iubire. Togmai iubirea aceasta, nu numai a persoanelor singuraticice ci a institutului din Blaj, a făcut pe „Simionasiu“ să vorbească sincer, să nu acopere defectele, ci să le arete spre a se delătura.

Dacă din punct de mâncare mai înalt decât suntu pasiunile confesionale ale d-lui „Blasiu“: a spune adevêrul spre a folosi societății, este a arunca cu tină — fie după cuvântul d-lui „Blasiu“, pe „Simionasiu“ nu-l privește. Iar că „Simionasiu“ să fi fost ajutat (se înțelege materialicesce) în Blaj, „Simionasiu“ scie bine că nu. Căci dacă ici coala a luat vre-o plată pentru ostenele sale: aceasta nu este ajutorare după conceptele lui „Simionasiu“.

O gândire ce poate eși numai din peana d-lui „Blasiu“ este și aceea că „Simionasiu“ ar fi vătêmă pe școlarii sei prin arătarea unor defecte ce bântue gimnasiul la care el a studiat. Togmai presupunând d-l „Blasiu“ atâta naivitate la foștii școlari ai lui „Simionasiu“, ca aceștia să se poată simți vătêmăți când cine-va încearcă a ameliora școala institutului la care ei au studiat și pe care ei îl cunosc și îi doresc asemenea bună stare, togmai aceasta înseamnă a-i timbra de oameni ai întunerecului, de inimici ai progresului, și prin aceasta a-i vătêmă.

Și acum să venim la însași întrebarea.

Înainte de toate să fie bine înțeleș, că d-l „Blasiu“ în întrebarea 6 vine lui „Simionasiu“ în ajutoriu pentru așterea gimnasiului din Blaj, calumniat de d-l Blasiu“ că „Simionasiu“ în 8 ani petrecuți în Blaj, n'a înveșat „nece o litera din studiulu religiunei ortodoxe“, iar în întrebarea 6 vorbește de „esaminele de religiunea ortodoxa“. Este consecența d-lui „Blasiu“!

Dar cu aceasta nu se dă răsuns la întrebarea D sale.

D-l „Blasiu“ cere răsuns, ca legitimare a scopului lui „Simionasiu“. Întrebarea conștrângătoare este: pentru ce a tăcut Simionasiu despre esaminele din religiune, dacă n'a avut de cuget să discrediteze gimnasiul din Blaj, prin suvenirile... sale?

Răspunsul este: Simionasiu a tăcut pentru că a sciut pentru ce tace. Togmai n'a voit să jidărească rane vechi, a avut în vedere vađa și creditul gimnasiului. N'a voit să facă aceea ce face d-l „Blasiu“ în lipsa d-sale de tact, și ce d-l „Blasiu“ pretinde că „Simionasiu“ a făcut.

„Simionasiu“ în ultima construcțiune a „Suvenirilor“ sale a dat și d-lui „Blasiu“ să înțeleagă, că mai suntu multe alte suveniri, între cari și „esaminele de pre la preotul din Lupu.“ Dar dacă dl. „Blasiu“ n'a vrut să înțeleagă, „Simionasiu“ e de vină?

Ei, dar dl. „Blasiu“ nu, după chipul d-sale d'a judeca nu va voi să înțeleagă nici explicarea dată.

Să me esplic d-le „Blasiu“, dacă me conștrîngi: Dacă „Simionasiu“ își făcea pe plac. nu se putea mârșgini numai la preotul din Lupu, ci trebuia să meargă și la cel din Beșineu. Căci viața lui „Simionasiu“ a fost pusă în joc cu ocaziunea unui „examen curios“ la Beșineu.

Și apoi „Simionasiu“ nu putea scrie despre aceste calumități fără să amintescă și de camele lor. Căci „Simionasiu“ nu putea de dragul dlui „Blasiu“ să scrie cu tendințe spre a-și insulta religiua. Iar dacă „Simionasiu“

scria despre cauze, pe aceste le afla în una: „marea toleranță religioasă din Blaj“.

În puterea acestei toleranțe religioase, a fost un timp, când **Blajul n'a permis Românilor ortodoșii instituirea unui catechet pentru școlarii ortodoșii din Blaj**, ci școlarii trebuiau să peregrineze din Blaj la Beșineu ca să poată avea calcul din religiune. Și acest timp de mândrie pentru Blaj și dl. „Blasiu“ l'a ținut până prin 1864—5.

Și, ca să nu se creadă că și „Simionasiu“ vorbește „blăjenii“, Simionasiu este în poziție a dovedi cele susținute prin documente autentice întocboase.

Decamdată facem întrebunțare numai de unele:

În raportul de sub Nr. 94 ex 1854 al protopopului Tipeiu, trimis la Blaj, în cauza catechizațiunei, se cuprind următoarele:

„Protopopul Tipeiu, trimis în Blaj „este oprit dela ținerea esamenului cu „școlarii ortodoși. Această oprire este „dela Metropolitul Șuluț prin Directorul gimnasial Petru Pop. Protopopul merge la Metropolitul Șuluț, se roagă pentru concesiune, Șuluț îi răsunde: „Șaguna a trimis voiie „religiouă: aici în Blaj, dar eu visie „să-i arăt că aici eu suntu Episcop. De „aceea nu voi suferi nici o cercetare „religiouă. Am poștit oficios și pe c. „r. Subcomisariat ca nici decum să nu „ingăduie aceasta.“ Reflectându-i Protopopul că subcomisariatul este aplecat a-i concede ținerea esamenelor, „Șuluț „strigă cam indignat. „Să scie „înșă Subcomisariulu, că de va face „ceasta, instantanee o să-l arăt, iar „Dta dute cu tinerii în o parochie ne- „unită, și acolo să-i esamenezi, iar în „Blaj nu.“

„Întors dela Metropolitul, protopopul primesce dela Subcomisariatul din Blaj, hârtia de sub Nr. 1900 ex 1854, în care pe românește se „dice: Preanonat dta ai declarat as- „tăzi că la însarșinarea Ilustrității „Sale dlui Episcop Baron Șaguna ai „venit în Blaj, spre a esamina tinerimea școlară gr. or. de aci.

„De oarece însă Ilustritatea Sa „dl. Episcop de aci Șuluț nu ingă- „due ținerea esamenului... recere pre „Preanonat dta să sistezi acest e- „samenu.

„Tot odată te recere ca să nu „provoci senzațiune. — Dela c. r. sub- „comisariat, Blaj în 16 Iuliu 1854.

„(semnat) Obengruber m. p.“

„Oceastă hârtie, protopopul Ti- „peiu o comunică cu protopopul Ti- „de atunci Nicolae Gaetan, la șfatul „cărui se adresează, Subcomisariatului „în scris provocându-se la ordinațiuni- „nile guvernului. În ziua următoare „cu datul 17 Iuliu Nr. 1900, subco- „misariulu vedând că se ngroășă treaba „dă răsunsul următor:

„Din împregiurarea că Preano- „rat Domnia Ta ai anunțat acestui „Oficiu că ești esmis de Escelența Sa „Episcopulu nunit Andreiu Baron de „Șaguna în afaceria relațiunei reli- „gioase după cuprinsul verbal al înal- „tei ordinațiuni guverniali din 6 Iuniu „1853 Nr. 6826/657 pt. XI și în sen- „sul înaltei prescrieri Nr. 5959 să „poși provede tinerimea școlară cu tes- „timonii, și de oarece mai departe I- „lustritatea Sa Dl. Episcop de aci Alec- „sandru Sterca de Șuluț prin o scri- „soare din 16 l. c. își deneagă întra- „rea în localul gimnasiului, — această a- „facere oficioasă, pentru delăturarea „senzațiunei, are să se esecute în o „casă privată cu asistența unui oficiu „politic, totuși această casă să nu se „caute în un loc latural, și Preano- „rat dta binevoesce a te pune în acest „cas în conșlegere cu directoratul gim- „nasial de aici

(semnat) Obengruber m. p.“

„După trei zile de umblare cu „rugăminte dela Anna la Caiafa, pro- „topopul reusesce a ținé esamen în

„o casă privată, pre lângă controla
„unui funcționar politic“).

Ar fi multe, foarte multe de șis
la acest loc. Cele șise la provocarea
d-lui „Blasianu“ vor fi de ajuns spre
legitimarea tăcerii lui „Simionaș“ de
spre esamenele din religioze, și prin
aceasta spre lămurirea scopului ce l'a
avut cu „Suvenirile“.

Simionaș.

Cronica judecătorească.

În cauza dorobanțului Dumitru
Radu primim de la raportorul nostru
următoarea scrisoare:

Domnule Redactor! Domnul jude
regesc de la tribunalul din Sibiu
Béla de Tamásy, s'a adresat către
D-Voastră cu o scrisoare, care a-ți
publicat-o în Nr. 1 din a. c. al țiar-
ului ce ridigeți. În această scrisoare
d-l jude, ca conducător al pertract-
tării finale cu dorobanțul Du-
mitru Radu, luând privire la ra-
portul meu, publicat în Nr. 148 a. tr.
al acestui țiar, voiesce „a rectifica mai
multe erori, cari cu fapta stau în
contradicere.“

Da-țim voie d-le redactor a mă
justifica în contra acestei rectificări.

Asemănând raportul meu cu scri-
soarea d-lui Tamásy, în zadar am
căutat după erori, căci nu le-am aflat.
Aflu prea naturală împrejurarea, că eu ca
raportor și d-l Tamásy ca jude în cauză
nu conglăsuim în enararea faptului.
Datoria mea ca raportor a fost, a înfă-
țișa fapta în mod obiectiv așa cum
se presintă fie-cărui și nu din punc-
tul de vedere al tribunalului ungu-
resc. Deci în cât privesce fapta în
sine „rectificarea“ d-lui Tamásy se
poate privi numai ca o amplificare a
raportului meu, nici decât însă ca o
rectificare.

Descoperirea că mărturia Vakan
(și nu Vacariu) este Sécuiu, ce nime
n'a contestat, precum și împrejurarea
că mărturia Nan s'a ascultat aici și
nu în România, sunt lucruri lipsite
de ori-ce însemnatate.

Remâne deci numai a ne lămuri
în privința limbii române, care dl
Tamásy se fălesce a o cunoasce.
Ar fi și trist lucru, dacă un jude aici
în mijlocul unei populațiuni românesce
nici n'ar cunoasce limba română.
Dacă dl Tamásy va ceti bine raportul
meu, va afla că eu nici n'am șis, că
d-sa dimpreună cu colegii d-sale nu
cunosc de loc limba română, ci am
șis, că nici într'atăta nu au cuno-
scut-o, încât să poată ceti fasiunea
mărturiei, și spre acest scop au trebuit
se acuire pe judele Roșca pe „bărba-
tul român.“ Dacă dl Béla de Tamásy
știa și nu numai cunoascea limba
românească, fără indoială n'avea lipsă
de sucursul „bărbatului român.“ Nu
cred, că dl Béla de Tamásy va avé
cutezanța a susținé, că știe limba ro-
mânească, și cu atât mai puțin dl jude
Phleps și dl jude Iánosy. Cuvintele in-
tortochiate și schimbate, ce iasă din
graiul d-lui Béla de Tamásy nime nu
le va recunoasce de limbă românească.
Regret acum foarte mult, că în proces-
ul verbal, n'am însemnat întrebă-
rile presidentului așa precum în rea-
litate s'au rostit, pentru a vedé și pu-
blicul ce înțelege d-l Béla de Tamásy
sub limbă românească. Însé sper, că
mi-se va da de altă dată ocașiunea,
a face această plăcere d-lui Béla de
Tamásy.

Raportorul.

Varietăți.

* (Cununia de „argint“) a Majes-
tăților SS. Împăratului și Îm-

*) Cel ce voesce a vedea aceste docu-
mente în original, binevoiască a se adresa
la Redacțiunea „Telegrafului român“, unde
„Simionaș“ le-a depus spre păstrare.

părătesei Austriei se va serba
în 24 Aprilie a. c., când adecă să îm-
plinesc 25 ani, de când s'a făcut lo-
godna Majestăților Sale Împăratului cu
Împărăteasa. — Se pregătesc ovațiuni
din toate părțile monarhiei pentru
țiuva aceasta de serbare.

(Prând diplomatic) a fost la Es-
celenția Sa d-l arhiepiscop și metro-
polit Miron Romanul dominecă
în 31 Decemvre 1878 în onoarea Es-
celenției Sale d-lui comadante mili-
tar Ferdinand Bauer, la care
au luat parte generalitatea și coman-
danții trupelor din Sibiu, represen-
tanții deosebitelor confesiuni, precum
și șefii tuturor corporațiilor politice
administrative judeciale și la care se
înțelege de sine că n'au lipsit nici
toastele, care s'au ținut în toate trei
limbile patriei.

* (Gratulări la anul nou). Consis-
torul archidiecesan corpul profeso-
ral dela seminariul andreian și alți
domni români din Sibiu sub conduce-
rea d-lui archimandrit și vicariu ar-
chiepiscopesc Nicolau Popea s'au
 prezentat în țiuva de anul nou la Es-
celenția Sa dl arhiepiscop și metro-
polit Miron Romanul, spre ai a-
duce ca capului bisericeii și represen-
tantului natural al Românilor urările și
felicitările lor, dorindu-i dela Atotpu-
ternicul viață, sănătate și putere tru-
pească și sufletească, ca să poată lupta
și în anul cel nou pentru apărarea
intereselor bisericeii și națiunei noas-
tre. Escelenția Sa cu cunoscuta afa-
bilitate mulțămind pentru dragostea
manifestasă și cu această ocașiune a
binevoit a da espresiune convingerei
sale, că realizarea dorințelor noastre
atât pe terenul bisericesc cât și pe cel
național se condiționează dela armo-
nica conlucrare a tuturor factorilor
chiemați spre aceasta.

Tot asemenea s'au prezentat sus
numiții domni apoi sub conducerea
d-lui asesor consist. Dr. Iosif Hodoș
la dl archimandrit și vicariu archi-
episcopesc Nicolau Popea, urându-i
deplină sănătate și putere și în anul
cel nou; la care P. S. Pär. archi-
mandrit mulțămind de asemenea a
accentuat buna înțelegere între toți
fii bisericeii și națiunei noastre.

* (Serbarea ajunului anului nou).
Petrecerea, arangiată de reuniunea so-
dalilor români de aici, în ajunul anu-
lui nou a reușit foarte bine. Sala „Îm-
păratul Romanilor“ era îndesuită de
oaspeți de toate naționalitățile și de
toate clasele. Domnul vicar archiepis-
copesc Nicolae Popea, comitele su-
prem al comitatului domn F. Wächter,
vice-comitele Sennor și domnul
primar al cetății Kapp a onorat re-
uniunea cu prezența d-lor. Și reu-
niunile colege străine au fost bine re-
presentate. Producțiunea, a cărei pro-
gramă o publicasem în unii din nrii
trecuți, a mulțămind în cea mai mare
parte pe ascultători; în unele piese
glasul cântăreților a fost ceva indis-
pus. După producțiune a urmat jocul,
și petrecerea animată a durat până di-
mineața.

* (Têrgul de țară din Sibiu) a fost pre-
ste tot foarte réu cercetat. — Numai têrgul
de vite cornute a fost tare vioiu.
Cumpărători și vîndători a fost mulți;
s'a vîndut mai bine de 1,500 vite
cornute. O păreche de boi s'a vîndut
ici coala și cu 400 fl. v. a. Têrgul de
cai a fost mai slab; s'a vîndut cu
totul vre-o 350 cai.

* (Comunitatea Sibiului) va ținea
ași la 4 oare după prând ședință și
va desbata următoarele obiecte: 1 Ce-
rerea de concediu a senatorului Car-
ol Schochterus 2, asigurarea vîptului
arestanților, 3, relacsațiunea arîndeii
têrgului de vite, 4 planul despre cul-
tura pădurilor pro 1879; 5 reparatur
la temnița din strada sării; 6, statori-

rea listei viriliștilor pro 1879 și al-
tele mai multe.

* (Pensionare). Domnul consilier
și inspector reg. de scoale, C. Al-
bert Bielz s'a pus după un servi-
țiu de stat de preste 30 ani în pen-
siune.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Versailles, 15 Ianuarie n. Se-
natul a ales de president pe can-
didatul stîngei împreunate Martel
și pe Rampon, Leroyer, Pelletan (din
stînga) de vice-presidenți.

Economic.

Sibiu, 14 Ianuarie n. Pro hectolitru: Grâu
fl. 5.30—6.10; Grâu sêcărêț, fl. 4.40—5.—; Sê-
carâ fl. 3.30—3.70; Orz fl. 4.—; Ovêș fl. 1.70—2.10.
Cucuruz fl. 2.90—3.30; Mălaiu fl. 4—4.50; Cartofi fl.
1.50—2.; Sêmênță de cânepă fl. 5—5.50; Mazere fl.
5—5.50; Linte fl. 10.—11.; Fasole fl. 5—5.50; pro
50 chilo: Făină de păne fl. 5.—; Slănină fl. 30—35;
Unsoare de porc fl. 23.—25.; Sêu brut pro 50 chilo fl.
15—16.; Luminări de sêu pro 50 chilo fl. 27.50—28.;
Sêu de Luminări fl. 23—24.; Săpun fl. 21.; Fên pro
50 chilo fl. 0.90—1.0.; Cănepă pro 50 chilo fl. 32—34.;
Lenne virtuoase de foc pro metru cubic fl. 3.20
Spirt pro grad 50—55 cr.; pro chilo: carne de
vîță 33—44 cr.; Carne de vițel 32—45 cr.
carne de porc 35—40 cr.; carne de berbec 24—26
cr.; o aue 10 de 25 cr.

Făgăraș, 10 Ianuarie n. Pro hectolitru: Grâu
fl. 6.50—; grâu sêcărêț fl. 5.50—6.; sêcarâ fl.
4.20—4.—; cucuruz fl. 3.50—3.30; ovêș fl. 2.20—
2.30; mazere fl. 8.—; linte fl. 10.—; fasole fl. 5.—;
prune uscate fl. —; pro 100 chilo: Slănină fl.
65—68; sêu brut fl. 38, sêu de luminări fl. 58—60,
unsoare fl. —66; cânepă fl. 32—35; sêmênță
de in fl. 12; pro chilo carne de vîță 38 cr. carne de
vițel 38 cr.; carne de porc 42—45 cr.; carne de
oie 20 cr. Têrgul a fost din cauza drumurilor astu-
pate cu zăpadă foarte réu cercetat. Pe drum mai nu
se poate umbra cu carêle.

Bursa de Viena

din 15 Ianuarie n. 1879.

Argint	100
Galbin	5 53
Napoleon d'aur (poli)	9 33
Valuta nouă imperială germană	57 65

Nr. 213

1—3

CONCURS.

Pentru vacanta parochiă de clasa
III-a din Ruși cu filia Streiu se escrie
de nou concurs cu terminul până la
27 Ianuarie 1879.

Emolumentele sînt:

In parochia Ruși:

- loc de casă și grădină și 4 ju-
gere pămênt arător;
- dela 37 familii câte o ferdelă cu-
cruz în boambe și câte o ții de
lucru;
- stolele îndatinate.

In filia Streiu:

- 12 jugere pămênt arător fênăț
și stolele îndatinate.

Doritorii de a concurge la a-
ceastă stațiune au a-și așterne peti-
țiunile lor bine instruate în înțelesul
statutului organic până la terminul
sus amintit la scrisul.

Hațeg, 30 Decemvre 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial,

Ioan Raț m. p.
protop.

Nr. 103.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii de pa-
roch în parochia de a III clasă din

Poienița-Tomi cu filiile Feresd, Merişor
și Runcu-mic, se escrie prin aceasta
concurs cu terminul până la 27 Ianua-
rie st. v. 1879.

Emolumentele sînt:

- Casă parochială în materă cu
grădină, și toate superedificatele de
lipsă pentru economia de câmp in-
greunate cu unele servituți ale eređi-
lor reposatului paroch.
- Porțiune canonică 10 jug. 726□
parte arător, parte fênaț.
- Dela 115 numeri de case din
filii câte o mêsură de grâu de primă-
vară, și stola usuată atât în materă
cât și în filii, toate acestea la olaltă com-
putate dau un venit anual de 280 fl. v. a.

Cei ce doresc a ocupa această sta-
țiune au a-și adresa concursese in-
struite în sensul statutului organic și
a dispozițiilor sinodului archidiece-
san din 1873 la scrisul până la
terminul indicat.

Deva, 19 Decemvre 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 217—1878.

3—3

CONCURS.

În sensul ordinațiunei consist. din
31 August 1878 Nr. consist. 2217 B.
se escrie concurs pentru parochia Șal-
dorf în tractul Mediașului, până în 27
Ianuarie 1879 cu următoarele emolu-
mente:

- De fie care familie câte o fer-
delă cucuruz sfârmit.
- Câte două țile de lucru, una
cu caru și una cu pălmile.
- Stolarele așa după cum sînt
hotărîte la sinodul protopopesc al trac-
tului Mediașului.

Doritorii de a ocupa acest post
sînt avisați a așterne la scrisul
scaun protopopesc până la terminul
sus indicat suplicile cu documentele
recherute de lege.

Mediaș, în 14 Decemvre 1878.

Oficiul scaunului ppresc gr. or. al
Mediașului în conțelegere cu comite-
tul bisericesc.

Dionisiu Chendi m. p.,
adm. protopopesc.

Nr. 215.

2—3

EDICT.

Elena Vasiaș din Herman, carea
în an. 1874 părăsi cu necredință pre
legiuitul seu bărbat George Răvariu
jun. tot din Herman, și pribegeste în
lume fără de a se sci locul unde se
află, prin aceasta se provoacă, ca în ter-
min de un an de la publicarea acestui
edict să se prezenteze înaintea sub-
scrisului for matrimonial, căci la din
contră și în absența ei se va per-
tracta și decide procesul divorțial in-
tentat asupra-i.

Brașov în 29 Noemvre 1878.

Forul matrimonial gr. or. al trac-
tului protopresbiter al Brașovului II

Ioan Petric m. p.
protopresbiter.

A eșit din tipar țilele aceste:

[15] 4—4

AMICUL POPORULUI,

Călimdar pe anul 1879 de Visarion Roman, de următorul cuprins:

Partea I. Cele 12 luni, cu tôte ale călimdarului. — Călimdarul istoric este înmulțit
ocupând fiă-care lună o pagină întreagă. — Călimdarul agronomic i s'a dat o împărțire nouă și el se
estinde pe 14 pagine conținînd aproape de patru ori atăta material ca mai nainte. — Genealogia tuturor
caselor domitorie. — Mersul căilor ferate. — Călimdar postal. — Serviciul telegrafic. — Tabelă comparativă
despre unitățile de monetă ale diferitelor state. — Têrgurile. — Seara taceslor de timbru.

Partea II. Amor și resbunare, novelă istorică de I. Al. Lăpădat. — Carol I. și Elisabeta
Dômna, cu portretul ambilor. — Statua lui Michaiu Vitezul în București, cu ilustrațiune. — Vasile
Alecsandri, cu portret. — Stalele din Orient în urma tractatului de Berlin. — O mamă catră fica sa în
ajunul cununiei. — Agronomia: Miđilice contra defectelor unei pivnițe. — Înșușirile lapteiului bun. —
Greutatea diferitelor plânté agricole cultivate. — Folsirea petrolului la grădînărit. — Cartofi de tómnă.
— Medicul de casă: Epilepsia, apoplecsia. — Notițe economice. — Poesii. — Varietăți: Sen-
tînțe, glume ilustrate (cu 7 gravure, enigme, logogrife etc. — Anunciuri.

Călimdarul se pôte procura d'a dreptul dela editorul V. Roman în Sibiu, cum
și prin tôte librăriile și vîndători sciuți.

Prețul unui esemplar e 50 cruceri. Librarilor și altor vîndători li se acórdă
provisiuni însēmnote, în care privință a se adresa la editorul mai sus numit.